

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 314 คน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสนทนากลุ่ม (Group Discussion) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
เพศ			
	ชาย	272	86.6
	หญิง	42	13.4
อายุ			
	น้อยกว่า 20 ปี	3	1.0
	20 – 30 ปี	99	31.5
	31 – 40 ปี	152	48.4
	41 – 50 ปี	40	12.7
	51 – 60 ปี	19	6.1
	มากกว่า 60 ปี	1	.3
อาชีพ			
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	139	44.3
	ผู้นำชุมชน/ผู้นำท้องถิ่น	35	11.1
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	21	6.7
	เกษตรกร	81	25.8
	รับจ้าง/ให้บริการ	22	7.0
	อื่นๆ	16	5.1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	42	13.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	17.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	96	30.6
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	45	14.3
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	71	22.6
สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.9
ที่อยู่อาศัย/สถานที่ทำงาน		
ตำบลแม่ลาน	95	30.3
ตำบลป่าไร่	110	35
ตำบลม่วงเตี้ย	109	34.7
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี (ปี)		
1 – 10	128	40.7
11 – 20	35	21.1
21 – 30	41	13.0
31 – 40	67	21.3
41 ปีขึ้นไป	43	13.7
สถานภาพการสมรส		
โสด	106	33.7
สมรส	190	60.5
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	18	5.8

จากตาราง 2 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 86.6 รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4
2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และรองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1
3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และน้อยที่สุดอาชีพอื่นๆ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1
4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมา มีระดับ

การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัย/สถานที่ทำงานอยู่ในตำบลป่าไร่ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาอยู่ที่อำเภอ/สถานที่ทำงานอยู่ในตำบลม่วงเตี้ย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และรองลงมาอยู่ที่อำเภอ/สถานที่ทำงานอยู่ในตำบลแม่ลาน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3

6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน 1-10 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมามีระยะเวลาอาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน 31 - 40 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และน้อยที่สุดมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน 11-20 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7

ตาราง 3 บทบาทในกระบวนการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

บทบาทการสร้างความมั่นคงปลอดภัย	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
ตำรวจ	38	12.1
ทหาร	56	17.8
สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.)	41	13.1
ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)	179	57.0
รวม	314	100.0

จากตาราง 3 พบว่าบทบาทในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือทหาร จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 รองลงมาคือสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และรองลงมาคือตำรวจ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 9 ตามลำดับ

เหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ชรบ. เนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านจะมี ชรบ. หมู่บ้านละ 37 - 38 คน ซึ่งหากนับรวมทั้งอำเภอแม่ลาน จะมี ชรบ. ทั้งหมด 820 คน (อำเภอแม่ลานมี 22 หมู่บ้าน) คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของจำนวนผู้ที่มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยทั้งหมด จำนวน 1,449 คน (ตำรวจ 181 คน ทหาร 264 คน ผู้นำชุมชน 160 คน และ อส. 184 คน)

เพื่อศึกษากระบวนการบริหารสังคมในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน
จังหวัดปัตตานี

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านบุคลากรเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัย
ในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการกระบวนการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการวางแผนอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษา ความปลอดภัยชุมชนอย่างเพียงพอและเหมาะสม	4.36	.734	มาก
2. ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนได้รับ การแต่งตั้งจากหน่วยงานของรัฐ	4.26	.669	มาก
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน เป็นผู้ ที่มีความสมัครใจมาปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัย ชุมชน	4.23	.749	มาก
4. ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนมีความรู้ ความสามารถ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.24	.729	มาก
5. มีการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อเป็นการเพิ่มเติม ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.19	.754	มาก
6. มีการฝึกทบทวนยุทธวิธีหรือวิธีการปฏิบัติในการรักษา ความปลอดภัยชุมชน	4.18	.833	มาก
7. มีค่าตอบแทน หรือสวัสดิการที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน	3.83	1.039	มาก
8. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัย ขณะปฏิบัติงาน	4.21	.860	มาก
9. ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานหรือ ภารกิจที่กำหนด โดยไม่มีอุปสรรคหรือข้อจำกัดด้านเวลา	4.31	.790	มาก
10. ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานหรือ ภารกิจที่กำหนด โดยไม่มีอุปสรรคหรือข้อจำกัดด้าน การประกอบอาชีพ	4.16	.753	มาก
รวม	4.19	.791	มาก

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านบุคลากรเพื่อสร้างความมั่นคง
ปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก
($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีการวางแผน
อัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนอย่างเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$)
รองลงมาที่มีความคิดเห็นว่า ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานหรือภารกิจที่กำหนด โดยไม่มี

อุปสรรคหรือข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X} = 4.31$) โดยภาพรวมกระบวนการบริหารสังคมด้านบุคลากรเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ร้อยตำรวจตรี วีระพงศ์ ป้อมสกุลและนายสมะแอ สาฮะ

“...การจะสร้างความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่มีใช้ต้องรอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือทหารเพียงอย่างเดียว เราต้องคิดที่จะช่วยเหลือหรือพึ่งพาตนเอง จึงได้เกิดแนวคิดที่จะจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยชุมชนขึ้นเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นบุคคลที่มีจิตอาสาไม่หวังค่าตอบแทน โดยจัดกำลังปฏิบัติในช่วงเวลาที่มีความเหมาะสมการดำเนินการข้างต้นใช้หลักคิดง่ายๆ คือ บ้านของเรา เราควรดูแลเอง และดูแลให้ดีที่สุด ผลตอบรับก็คนเข้ามาไม่มากเท่าไรแต่ก็ถือว่าประสบความสำเร็จเกินครึ่ง...”

(ร้อยตำรวจตรี วีระพงศ์ ป้อมสกุล, 11 ตุลาคม 2559)

“...ผมอยากให้บทบาทในการจัดการความปลอดภัยชุมชนเป็นบทบาทของสมาชิกในชุมชน อยากให้สมาชิกในชุมชนช่วยกันดูแลชุมชน โดยผ่านการปฏิบัติของ ชรบ. ส่วนสมาชิกที่เหลือต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนไม่จำเป็นต้องมอบเงินหรือสิ่งของแค่สนับสนุนกำลังใจความคิดและเรื่องอื่นๆ เล็กๆน้อยๆที่พอจะทำได้ ชุมชนของเราเราต้องดูแลได้เสมอ ตลอดเวลา และทุกคนต้องช่วยกัน แต่สำหรับผมผมคิดว่าคนก็มีความสำคัญที่สุดไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม...”

(นายสมะแอ สาฮะ, 7 ตุลาคม 2559)

จะเห็นได้ว่าผลการศึกษาทั้งจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์พบว่า มีความคล้ายคลึงกันคือ บุคลากรมีความเกี่ยวข้องและมีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยของชุมชนของอำเภอแม่ลาน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร ผู้นำชุมชน สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ซึ่งมีภารกิจและมีแผนการปฏิบัติงานต่างกันไปตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ ในปัจจุบันพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการบูรณาการการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัย โดยแต่ละส่วนต่างทำหน้าที่สนับสนุนกันและกันเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและมีเป้าหมายเดียวกันคือความมั่นคงปลอดภัยของชุมชน

การปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิบัติที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดตัวบุคคลตลอดจนการคัดเลือกบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานและเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติงานในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ทั้งนี้ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยชุมชนและประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอแม่ลาน ซึ่งการปฏิบัติงานของ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ มีความราบรื่นสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนที่กำหนด โดยส่วนใหญ่แล้วปฏิบัติงาน มีความตั้งใจและเสียสละในการปฏิบัติงานเพราะถือว่าเป็นภารกิจของส่วนรวมภาพรวมของการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนยังคงดำเนินไปตามแผนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัย ในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการกระบวนการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. หน่วยงานรัฐสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการรักษา ความปลอดภัยชุมชน	3.90	1.007	มาก
2. ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่หน่วยงานรัฐ ได้บริจาคงบประมาณเพื่อใช้ในการรักษาความปลอดภัย ชุมชน	3.05	1.309	ปานกลาง
3. มีการใช้งบประมาณส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน	3.27	1.276	ปานกลาง
4. มีการกำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการรักษา ความปลอดภัยชุมชน	3.64	1.159	มาก
5. มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่อใช้ในการรักษา ความปลอดภัยชุมชน	3.53	1.205	มาก
6. มีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการรักษา ความปลอดภัยชุมชน	3.30	1.228	ปานกลาง
7. มีการใช้จ่ายงบประมาณด้านการรักษาความปลอดภัย ชุมชนอย่างคุ้มค่า	3.98	1.048	มาก
8. มีการใช้จ่ายงบประมาณด้านการรักษาความปลอดภัย ชุมชนตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.86	1.065	มาก
รวม	3.56	1.162	มาก

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านการเงินเพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมาก มีเพียงประเด็น ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่หน่วยงานรัฐได้บริจาคงบประมาณเพื่อใช้ในการรักษาความปลอดภัยชุมชน, มีการใช้งบประมาณส่วนบุคคลในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน และ มีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน ที่มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.05, 3.27$ และ 3.30 ตามลำดับ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มเติม ผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การเงินมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการบริหารสังคม ดังนี้

“...ผมอยากให้ทุกฝ่ายมีมุมมองด้านการจัดการทางการเงินใหม่ เพราะต้องเห็นใจผู้รับผิดชอบด้วยการจัดการทางการเงินเป็น เรื่องของความรอบคอบถูกต้องและความโปร่งใสตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาเรามีบทเรียนกันมาพอสมควรว่าหากกิจกรรมใดก็แล้วแต่ที่มีเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากหรือจำนวนพอสมควรมักจะเกิดความขัดแย้งกัน เพราะทุกคนมุ่งหวังให้กิจกรรมประสบผลสำเร็จและคุ้มค่าที่สุด ทั้งนี้การวางแผนการจัดการทางการเงินก็เป็นไปตามระบบที่ดีอยู่แล้ว ชาวบ้านส่วนใหญ่รับทราบและรับได้กับแผนการใช้จ่ายทางการเงิน ดังนั้นเราควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินในเรื่องการสร้างขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติหน้าที่ ชรบ. เราจะต้องมีแผนทางการเงินรองรับค่าใช้จ่ายตรงจุดนั้นด้วย...”

(นายสมมะแอ สาฮะ, 7 ตุลาคม 2559)

“...เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจ เพราะมีเรื่องระเบียบและกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นเจ้าหน้าที่การเงินหน่วยจึงถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นบุคลากรที่ต้องรับผิดชอบต่อการกำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกับหัวหน้าหน่วย ซึ่งถือเป็นฝ่ายสนับสนุนผู้ปฏิบัติให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น และต้องมีความรู้ในด้านการเงินซึ่งบางคนมีประสบการณ์ในการทำงานมายาวนานก็จะสามารถนำประสบการณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนด้านการเงินได้...”

(พ.ต.ต.ลอรระ เซะมิง, 7 ตุลาคม 2559)

ประการต่อมาจากการสนทนากลุ่มมีผู้ร่วมสนทนาบางท่านมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการจัดสรรเงินเพื่อการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการพึ่งพาตนเองให้เกิดความปลอดภัยระดับบุคคล และสามารถลดภาระในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และลดค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการจัดการความปลอดภัยในอนาคต

“...เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกันการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัตินั้นถือเป็นเรื่องที่ดี แต่ในอีกมิติหนึ่งควรมีการวางแผนจัดสรรงบประมาณให้แก่ชุมชน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการจัดการความปลอดภัยระดับบุคคล เพื่อสร้างความ

ตื่นตัวสร้างความรู้ในการจัดการความปลอดภัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ซึ่งจะเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่จะสร้างความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และช่วยลดภาระในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ในระดับหนึ่งเพราะหากประชาชนเข้าใจรูปแบบของการจัดการความปลอดภัยแล้วย่อมสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้...”

(นายอนุวัฒน์สุกรี มูละ, 7 ตุลาคม 2559)

“...ประเด็นเรื่องการจัดสรรงบประมาณการจัดการความปลอดภัยในด้านการสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่ดีที่ควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องแต่ในความเห็นส่วนตัวของผม ผมคิดว่าชาวบ้านควรได้รับประโยชน์จากการวางแผนการเงินโดยตรงมากขึ้นนั่นคือ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการเพิ่มศักยภาพระดับบุคคลในการป้องกันตนเองจากความปลอดภัยทั้งหลายอาจมีการจัดฝึกอบรมความรู้เบื้องต้นในการเอาตัวรอดการสังเกตสิ่งผิดปกติการแจ้งเตือนข่าวสาร เป็นต้น เพื่อให้ชาวบ้านมีความสามารถในจุดนั้น โดยมีตัวแทนครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมและนำไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกในครอบครัวต่อๆ กันไป การวางแผนการเงินในลักษณะ นี้จะทำให้ชาวบ้าน มองภาพความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง...”

(ร.ต.ต.วีระพงษ์ ป้อมสกุล, 11 ตุลาคม 2559)

การวางแผนด้านการเงินเป็นไปตามระบบการเงินที่ถูกกำหนดตามนโยบายของรัฐบาล และแต่ละหน่วยปฏิบัติหรือแต่ละชุมชนจะมีผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินซึ่งได้รับการมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยทำหน้าที่จัดทำบัญชีควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้น ภาพรวมทั่วไปของการใช้จ่ายงบประมาณอยู่ในเกณฑ์ดีมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมตามภารกิจ และเกิดความคุ้มค่า ทั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการวางแผนด้านการเงิน คือ รัฐควรมีแนวทางในการจัดหางบประมาณโดยการจัดกิจกรรมในชุมชน เช่น กิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อหารายได้สนับสนุนในการจัดการความปลอดภัยของชุมชนเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการกระบวนการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. หน่วยงานรัฐให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.03	.977	มาก

รายการ	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
2. วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีสภาพดีสามารถใช้งานได้ตามปกติ	4.09	.944	มาก
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน มีความมั่นใจในประสิทธิภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	3.90	.863	มาก
4. มีการจัดทำบัญชีแจกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	3.94	.937	มาก
5. มีการตรวจสอบสภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามวงรอบการบำรุงรักษา	4.02	.851	มาก
6. มีการตรวจสอบสถานะของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานว่ามีความครบถ้วน สมบูรณ์ตามบัญชีแจกจ่าย	4.09	.887	มาก
รวม	4.00	.909	มาก

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ประเด็นข้างต้น ทั้งนี้เมื่อวัดระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานว่ามีความครบถ้วน สมบูรณ์ตามบัญชีแจกจ่าย ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาที่มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานรัฐให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน ($\bar{X} = 4.03$) และ มีความคิดเห็นว่าการตรวจสอบสภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามวงรอบการบำรุงรักษาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.02$) โดยภาพรวมกระบวนการบริหารสังคมด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการวางแผนด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ มีอยู่ 2 ส่วน คือ การวางแผนแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ (อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ชุดเกราะ ฯลฯ) และการวางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีผู้ทำหน้าที่ควบคุม ดูแล การปฏิบัติตามแผน โดยเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วย ส่วนใหญ่เรียกว่า เจ้าหน้าที่งานส่งกำลังบำรุงทำหน้าที่ในการแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์การกำหนดแผนการบำรุงรักษา และตรวจสอบสถานภาพวัสดุอุปกรณ์เป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอ

ในส่วนของการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์นั้น มีการกำหนดแผนการจัดซื้อตามวงรอบปีงบประมาณ โดยมีการสำรวจสภาพการใช้งานของอุปกรณ์เดิมสำรวจความขาดแคลนของวัสดุอุปกรณ์นั้นๆ เพื่อสรุปข้อมูลความต้องการอุปกรณ์ในแต่ละหน่วยซึ่งหน่วยสั่งการจะเป็นผู้พิจารณาจัดสรรให้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละพื้นที่

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการวางแผน เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการประชุมกำหนดแผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัย	4.11	.762	มาก
2. มีการนำข้อมูลสถานการณ์ความไม่สงบมาปรับใช้ในการวางแผนการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.04	.816	มาก
3. แผนงานการรักษาความปลอดภัยชุมชนมีความเหมาะสมกับบริบทชุมชน	4.10	.771	มาก
4. มีการกำหนดแผนการรักษาความปลอดภัยชุมชนโดยหน่วยงานรัฐ	4.11	.838	มาก
5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.04	.806	มาก
รวม	4.08	.789	มาก

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการวางแผนเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ประเด็นข้างต้น ทั้งนี้เมื่อวัดระดับความคิดเห็นแล้ว คือ มีการกำหนดแผนการรักษาความปลอดภัยชุมชนโดยหน่วยงานรัฐ และมีการประชุมกำหนดแผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.11$) และมีความคิดเห็นว่าแผนงานการรักษาความปลอดภัยชุมชนมีความเหมาะสมกับบริบทชุมชน ($\bar{X} = 4.10$) โดยภาพรวมกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการวางแผนเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัย พบว่า การวางแผนการจัดการความปลอดภัยของอำเภอแม่ลานให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคประชาชน โดยมีกลุ่มผู้นำชุมชนเป็นส่วนเชื่อมโยงการบูรณาการการปฏิบัติงาน การวางแผนจัดการความปลอดภัยของอำเภอแม่ลานมีจุดเด่นอยู่ที่การมีกำลังปฏิบัติอย่างเพียงพอและครอบคลุมพื้นที่และการได้รับความร่วมมืออย่างดีประชาชนมาโดยตลอด ดังคำสัมภาษณ์ของพ.ต.ต.ลอรระ เซะมิง ที่ว่า

“...การวางแผนการจัดการความปลอดภัยต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนเป็นลำดับแรก ยิ่งประชาชนให้ความร่วมมือมากเท่าใด นั่นคือความสำเร็จในการปฏิบัติงานมากเท่านั้น ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐด้วยกันเป็นเพียงแค่หลักปฏิบัติพื้นฐานเท่านั้น แต่ก็ละเอียดไม่ได้ทุกหน่วยถือเป็นองค์ประกอบของความสำเร็จ หน่วยใดไม่สามารถปฏิบัติได้ตามแผนอีกหน่วยต้องพร้อมที่จะสนับสนุน เมื่อต่างฝ่ายต่างให้ใจต่อกันความสัมพันธ์ที่ดีก็

จะเกิดขึ้นและแน่นอนว่าจะเป็นหลักประกันได้ว่าพื้นที่แม่ลานจะสามารถต่อยอดในการจัดการความปลอดภัยได้อย่างดี...”

(พ.ต.ต.ลอรระ เซะมิง, 7 ตุลาคม 2559)

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.12	.810	มาก
2. มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่เสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ	4.16	.797	มาก
3. การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เป็นไปตามแผนงานการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.28	.777	มาก
4. การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด สามารถสร้างความปลอดภัยชุมชน และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน	4.07	.727	มาก
รวม	4.15	.777	มาก

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผน เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็นข้างต้น ทั้งนี้เมื่อวัดระดับความคิดเห็นแล้วพบว่า การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เป็นไปตามแผนงานการรักษาความปลอดภัยชุมชน ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาความคิดเห็นว่า มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่เสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.16$) และมีความคิดเห็นว่ามีโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยชุมชน ($\bar{X} = 4.12$) โดยภาพรวมกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผน เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสนใจเป็นอย่างมากคือ ด้านบุคลากร ซึ่งการจัดการความปลอดภัยของอำเภอแม่ลาน มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้กับหน่วยปฏิบัติต่างๆ ซึ่งผู้นำของแต่ละหน่วยจะต้องถ่ายทอดแผนงานให้ผู้ปฏิบัติทราบอย่างเข้าใจถูกต้องตรงกัน ดังนั้นการปฏิบัติของบุคลากรในแต่ละหน่วยจึงมีความสำคัญอย่างมากเพราะนั่นหมายถึงประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยชุมชน บุคลากรในแต่ละหน่วยงานจะต้องปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งการปฏิบัติของแต่ละหน่วยหรือแต่ละคนก็จะมีภารกิจแตกต่างกันออกไป บางครั้งต้องมีการบูรณาการหลายฝ่ายเพื่อแสดงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัย เช่น การร่วมกันตั้งจุดตรวจจุดสกัดใน

พื้นที่การตรวจค้นสถานที่เพื่อป้องกันการหลบซ่อนหรือใช้พื้นที่เป็นแหล่งพักพิงของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง เป็นต้น จากการให้สัมภาษณ์ของ ร.ต.สิทธิชัย ทิวาทงกูร ว่า

“..ภารกิจในการรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนถือเป็นภารกิจหลักที่ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญที่สุดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตให้กับประชาชนข้อเท็จจริงคือแต่ละหน่วยต้องมีการปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัดตามข้อตกลง แต่ในกระบวนการปฏิบัติอาจมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม สิ่งสำคัญที่สุดในการลาดตระเวนเส้นทางคือการทำพื้นที่ให้ปลอดภัย หมายถึง ในเส้นทาง ในชุมชน ในสถานที่ที่มีประชาชนไปทำกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีความปลอดภัย ต้องพิจารณาจัดวางกำลังอย่างรอบคอบเหมาะสมจุดไหนควรใช้กำลังปฏิบัติ เยอะจุดไหนควรเพิ่มความถี่ในการลาดตระเวนหัวหน้าชุดจะต้องพิจารณาและปรับแผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์...”

(ร.ต.สิทธิชัย ทิวาทงกูร, 11 ตุลาคม 2559)

การปฏิบัติงานของบุคลากรในการรักษาความปลอดภัยมักเชื่อมโยงด้วยความคาดหวังจากประชาชนในพื้นที่เพราะพื้นที่ใดก็ตามที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำสถานที่นั้นจะต้องมีความปลอดภัย ซึ่งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ผู้นำชุมชน อส. และ ชรบ. จะต้องมีการปฏิบัติงานที่มีความเข้มแข็งสามารถปฏิบัติภารกิจได้ตามแผนงาน

ตาราง 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง	4.15	.769	มาก
2. มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยชุมชนโดยเจ้าหน้าที่รัฐ	4.05	.763	มาก
3. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.03	.944	มาก
4. มีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน	4.06	.805	มาก
รวม	4.07	.820	มาก

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึง 4 ประเด็นข้างต้น ทั้งนี้เมื่อวัดระดับความคิดเห็นแล้วพบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดอย่างถูกต้องและ

ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือความคิดเห็นว่ามีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน ($\bar{X} = 4.06$) และมีความคิดเห็นว่ามี การตรวจสอบการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยชุมชนโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{X} = 4.05$) โดยภาพรวมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบผลการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ พบว่า การตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร การเงิน และวัสดุอุปกรณ์ตามแผนงานที่กำหนด มีการดำเนินการโดยหน่วยงานต้นสังกัดอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่มีการรายงานผลการปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน รวมทั้งมีแผนการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคคลประจำปี ทั้งนี้การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานดังกล่าวจะนำไปสู่การพิจารณาบำเหน็จความชอบของผู้ปฏิบัติงานในด้านของการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของประชาชนนั้นไม่สามารถวัดค่าได้เป็นตัวเลข แต่สามารถประเมินได้จากระดับความร่วมมือที่หน่วยงานรัฐได้รับจากประชาชนในพื้นที่ การปฏิบัติงานที่ประชาชนเห็นชอบก็จะได้รับการสนับสนุน มีบางส่วนของประชาชนไม่เห็นด้วยก็จะได้รับการปฏิเสธความร่วมมือหรือได้รับการเสนอแนวคิด เป็นต้น

ตาราง 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการประชุมหารือเพื่อทบทวนแผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน	4.07	4.14	มาก
2. มีการปรับปรุงแก้ไข แผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.14	.796	มาก
รวม	4.10	2.468	มาก

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เมื่อวัดระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า มีการปรับปรุงแก้ไข แผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.14$) และมีความคิดเห็นว่ามี การประชุมหารือเพื่อทบทวนแผนการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัยชุมชน ($\bar{X} = 4.07$) โดยภาพรวมกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารสังคมด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการจัดการ

“...ผมสามารถพูดได้อย่างภูมิใจว่า ทุกวันนี้การจัดการความปลอดภัยของอำเภอแม่ลานมีความเป็นระบบขึ้นมาก เพราะทุกคนรับทราบ

ปัญหาร่วมกันและมีเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ ต้องการความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ซึ่งสิ่งที่เอื้ออำนวยในเรื่องนี้คือการที่ประชาชนต่างชุมชน ต่างหมู่บ้าน และต่างตำบล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอดและอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งสองศาสนาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มีการให้เกียรติต่อกันเป็นสังคมแห่งความเกื้อกูลกัน...”

(นายสำราญ คงสุข, 11 ตุลาคม 2559)

“...ชุมชนหลายๆ ชุมชน ต้องการที่จะสร้างความปลอดภัยให้กับชุมชนด้วยองค์ความรู้และศักยภาพของสมาชิกชุมชน ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาหน่วยงานมากนัก อยากให้คนในชุมชนสร้างศักยภาพ ในการพึ่งพาตนเอง แต่ทั้งนี้หน่วยงานรัฐก็ต้องให้การสนับสนุนในเรื่องที่มีความเหมาะสม เป้าหมาย ที่สำคัญในตอนี้ คือการจัดการความปลอดภัยให้เกิดขึ้น 100% ให้ได้ เป็นการจัดการความปลอดภัย ที่มีผู้นำชุมชนเป็นคนขับเคลื่อน และชาวบ้านให้การสนับสนุนทุกครัวเรือน”

(นายเจมะแอะ เจมะ, 7 ตุลาคม 2559)

การป้องกันเหตุในพื้นที่ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์และรวบรวมข่าวจากการสังเกตสิ่งผิดปกติ และการปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการความปลอดภัย ประเด็นสำคัญประการสุดท้ายคือ การปรับศักยภาพของผู้นำชุมชนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเชื่อมโยงการทำงาน การสั่งการ และทักษะการนำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ตาราง 11 สรุปกระบวนการบริหารสังคมในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

1.การวางแผน	กระบวนการบริหารสังคม
ด้านบุคลากร	แบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้แต่ละหน่วยงานจัดชุดปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจ ให้มีจำนวนบุคลากรเพียงพอ เหมาะสมต่อภารกิจ และครอบคลุมพื้นที่ โดยมีเป้าหมายคือการทำพื้นที่ให้ปลอดภัย
ด้านการเงิน	จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและภารกิจจัดการความปลอดภัย และมีการจัดทำบัญชีการเงิน ดำเนินการตรวจสอบโดยหัวหน้าหน่วยอย่างสม่ำเสมอ และคำนึงถึงความคุ้มค่า
ด้านวัสดุอุปกรณ์ฯ	จัดทำบัญชีควบคุมวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนแผนการแจกจ่าย ดูแลรักษา และตรวจสอบสถานภาพวัสดุอุปกรณ์ฯ

ด้านการจัดการ	1. หน่วยงานรัฐประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อกำหนดแผนการรักษา ปลอดภัยชุมชน และนำข้อมูลสถานการณ์มาปรับเปลี่ยนแผนงานตามความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
	2. ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นข้อกำหนดไม่ให้สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมกับการก่อเหตุรุนแรงหรือการสร้างความไม่มั่นคงปลอดภัย
2 การปฏิบัติตามแผน	
ด้านบุคลากร	หัวหน้าชุดปฏิบัติการคอยควบคุม สั่งการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด โดยมีปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติตามสถานการณ์และความเหมาะสม โดยกำชับให้ผู้ปฏิบัติมีความพร้อม มีความรับผิดชอบ และมุ่งผลสำเร็จของการรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่
ด้านการเงิน	ใช้จ่ายงบประมาณตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด โดยมีหัวหน้าหน่วยเป็นผู้ควบคุมการใช้จ่ายและมีเจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้จัดทำบัญชี เพื่อให้การใช้จ่ายเกิดความคุ้มค่า
ด้านวัสดุอุปกรณ์ฯ	แจกจ่ายอุปกรณ์และวัสดุตามแผนที่กำหนด ให้มีความสำคัญกับการตรวจสอบความครบถ้วน สภาพการใช้งาน และการดูแลรักษาตามวงรอบที่กำหนด
ด้านการจัดการ	บูรณาการกำลังปฏิบัติในทุกภาคส่วน เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยครอบคลุมพื้นที่ และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยแจ้งข่าวสาร และสังเกตสิ่งผิดปกติหรือบุคคล และยานพาหนะน่าสงสัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความปลอดภัยของชุมชน
3 การตรวจสอบ	
ด้านบุคลากร	ประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามแบบประเมินทางราชการ และประเมินความสำเร็จจากสถิติการเกิดเหตุเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย ตลอดจนการยอมรับและการให้ความร่วมมือของชุมชนและประชาชน
ด้านการเงิน	ดำเนินการตรวจสอบโดยหน่วยงานรัฐตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
ด้านวัสดุอุปกรณ์ฯ	ตรวจสอบสถานภาพและประสิทธิภาพเป็นประจำทุกเดือน
ด้านการจัดการ	รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ในการจัดการความปลอดภัย และการสรุปผลการปฏิบัติเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่
4.การปรับปรุงแก้ไข	
การปฏิบัติงาน	
ด้านบุคลากร	เพิ่มเติมความรู้ด้านกฎหมาย รวมถึงการทำความเข้าใจในอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชุมชน
ด้านการเงิน	จัดทำข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความโปร่งใส และจัดสรรงบประมาณในการจัดการความปลอดภัยให้เพียงพอ
ด้านวัสดุอุปกรณ์ฯ	- เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์และปรับระบบการจัด

ด้านการจัดการ	แจกจ่ายอุปกรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน - เพิ่มความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้งานอาวุธยุทธโปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน และเพื่อลดอัตราการชำรุดหรือเสื่อมสภาพ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการความปลอดภัยของชุมชนด้วยองค์ความรู้และศักยภาพของสมาชิกในชุมชน ตลอดจนพัฒนารูปแบบการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เพื่อสร้างระบบป้องกันการ ก่อเหตุจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง
---------------	--

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสังคมที่ทำให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 12 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสังคมที่ทำให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยใน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสังคม	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ด้านบุคลากร	4.19	.791	มาก
ด้านการเงิน	3.56	1.162	มาก
ด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ	4.01	.909	มาก
ด้านการบริหาร	4.10	1.622	มาก
รวมปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ	3.96	1.121	มาก

จากตารางที่ 12 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสังคมที่ทำให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสังคมที่ทำให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยใน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี มากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.10$) และน้อยที่สุดพบว่าปัจจัยด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.56$) โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

ปัจจัยด้านบุคลากรถือเป็นปัจจัยหลักและได้รับความสำคัญเป็นอย่างมากจากกลุ่มตัวอย่างโดยบทบาทในการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยชุมชนในปัจจุบันให้ความสำคัญกับบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในชุมชนหรือเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน เพราะเป็นบุคคลที่มีความคุ้นเคยกับพื้นที่ รับผิดชอบถึงอัตลักษณ์และบริบทของชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งข้อมูลที่ได้ทั้งจากแบบสอบถามและการสนทนาทำให้ทราบว่าชุมชนต้องสนับสนุนให้บุคลากรในชุมชนมีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น ลดความคาดหวังการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และหันมาพึ่งพาตนเอง คนในชุมชน เป็นลำดับแรก ในส่วนของปัจจัยด้านการบริหารถือเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากเช่นกัน ทั้งนี้ปัจจัยด้านการบริหาร จำเป็นต้องมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ทุกขั้นตอนของวงจรการบริการข้างต้น และปัจจัยด้านการเงินถือเป็นปัจจัย

ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุด อันเนื่องมาจากปัจจัยด้านการเงินจำเป็นต้องมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ อีกทั้งภาครัฐมักควบคุมระบบการใช้จ่ายทุกชั้นตอน

กลยุทธ์การบริการสังคมในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

จากผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT เพื่อยกร่างข้อเสนอกลยุทธ์การบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ได้ดังนี้

ตาราง 13 แสดงกลยุทธ์การบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน(W)
	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามัคคีภายในชุมชน - ความเชื่อมั่นและการยอมรับบทบาทของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และผู้นำตามธรรมชาติ - เครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน - บุคลากรมีความพร้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการทางการเงิน - อุปกรณ์ไม่พร้อมต่อการใช้งานและไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก
โอกาส(O) <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการสนับสนุนทั้งบุคลากร เงิน อุปกรณ์ รวมถึงวิธีการ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งงบประมาณที่มาจากต่างประเทศที่เข้ามาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภายใต้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในชุมชนและต่างชุมชน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการความปลอดภัย - ส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและผู้นำตามธรรมชาติ เป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดการความปลอดภัยของชุมชน - นำบุคลากรที่มีความพร้อมเรียนรู้งานและพัฒนาศักยภาพที่มีในตัวบุคลากร จากหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและขับเคลื่อนอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ - เมื่อสมาชิกพร้อม สามารถของบประมาณในการสนับสนุนเพื่อแก้ปัญหาเรื่องความปลอดภัยภายในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อการบริหารจัดการการเงิน - หน่วยงานที่สนับสนุนพื้นที่เข้ามาให้ความรู้และสนับสนุนอุปกรณ์ให้แก่สมาชิกในชุมชน - ศึกษาดูงานชุมชนที่มีความเข้มแข็ง

อุปสรรค(T)	- สร้างพื้นที่ให้เป็นพื้นที่	-อุปสรรคที่ไม่พร้อมต่อการใช้
- เป็นพื้นที่เสี่ยงอันตราย	ปลอดภัยโดยการสอดส่องดูแล	งานและไม่เพียงพอ ก่อให้เกิด
-สถานการณ์ความไม่สงบใน	และสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจ	ความหวาดกลัวต่อการปฏิบัติ
พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน	เดียวในการสำนึกกรักบ้านเกิด	หน้าที่ อาจทำให้สมาชิกลด
ภาคใต้	โดยเริ่มจากการรวมพลังของผู้นำ	ความร่วมมือในการดูแลความ
-การย้ายถิ่นฐานเข้าและออก	ชมชน ผู้นำศาสนา ผู้นำตาม	ปลอดภัย
จากพื้นที่	ธรรมชาติ เป็นต้น	

จากตารางที่ 13 สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยภายนอกที่สมาชิกในอำเภอแม่ลานไม่สามารถควบคุมได้ คือปัจจัยเรื่องของสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด แต่ทั้งนี้อำเภอแม่ลานถือว่าเป็น อำเภอที่มีความสำคัญในพื้นที่ และได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เพื่อลดและขจัดปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นมิติที่ดีและถือเป็นโอกาสที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งมูลนิธิ และองค์กรต่างประเทศ เพื่อลดปัญหาและเพิ่มพื้นที่ที่สามารถสร้างความสุขให้แก่สมาชิกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำเภอแม่ลานมีจุดแข็งในเรื่องของสมาชิกและตัวผู้นำ ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และผู้นำตามธรรมชาติอยู่แล้วนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการจัดการความปลอดภัยของอำเภอแม่ลาน นั้นมีบริบทของความสามัคคีภายในชุมชน จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยที่ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และผู้นำตามธรรมชาติ จะร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเชื่อมั่นและยอมรับ ทั้งนี้ การจัดการกิจกรรมต่างๆ จะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนและระหว่างชุมชน ดังนั้น กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการ คือ การส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และผู้นำตามธรรมชาติจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการจัดการความปลอดภัยของชุมชนได้เป็นอย่างดี

ลำดับต่อมา คือ กลยุทธ์การสร้างศักยภาพชุมชนในการป้องกันตนเองและการจัดการความรู้ของชุมชนในการจัดการความปลอดภัย ทำให้ประชาชนมีองค์ความรู้เพิ่มเติมอย่างถูกต้อง และสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังบุคคลอื่นอย่างต่อเนื่อง จะสามารถจัดการความปลอดภัยในชุมชนในระยะยาว

ประการต่อมาจากการศึกษาวิจัย ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงจุดอ่อนที่เกิดขึ้นในอำเภอแม่ลานซึ่งส่วนใหญ่เป็นจุดอ่อนด้านการเงิน จุดอ่อนด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ แต่ทั้งนี้อำเภอแม่ลานสามารถดึงโอกาสที่ได้รับมาและบูรณาการให้สามารถควบคุมจุดอ่อนได้โดยเฉพาะด้านอุปกรณ์หรือเครื่องมือ นั้นสามารถดึงงบประมาณสนับสนุน หรือขอรับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ในการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งชุมชนสามารถสร้างแผนงานเพื่อกระจายอุปกรณ์หรือเครื่องมือให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงหรืออาจสลับสับเปลี่ยนกันในวันที่ปฏิบัติงานดูแลความปลอดภัยชุมชน ดังนั้นกลยุทธ์ที่จะต้องดำเนินการนั้นคือ จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อการเบิกจ่ายอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อกังวลในการบริหารจัดการความปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน คือ การบริหารจัดการทางการเงินซึ่งประชาชนหรือชุมชนยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลจึงอาจส่งผลให้ไม่มีการตรวจสอบความคุ้มค่าของการจัดการทางการเงิน ดังนั้น สิ่งที่ต้องดำเนินการกำหนดเป็นกลยุทธ์ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อการบริหารจัดการการเงิน

อุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ประชากรมีการย้ายถิ่นฐานเข้าและออกจากพื้นที่ทั้งประชากรแฝงที่เข้ามาด้วยการสมรสกับคนในชุมชน หรือประชากรแฝงที่เข้ามาพักอาศัยในบ้านญาติภายในชุมชนตลอดจนประชากรแฝงที่เข้ามาทำกิจกรรมหรือทำงานในชุมชน อาทิข้าราชการทหาร ตำรวจ เป็นต้น เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ไม่รับทราบข้อมูลหรือพฤติกรรมส่วนบุคคลเท่าใดนัก ทำให้ยากต่อการควบคุมพฤติกรรม ดังนั้น กลยุทธ์ในการจัดการกับเรื่องดังกล่าว คือ การที่ชุมชนจะต้องมีเงื่อนไขการปฏิบัติต่อคนกลุ่มนี้คือการขอจัดทำประวัติบุคคลเพื่อรับทราบข้อมูลพื้นฐานและจัดเก็บภาพถ่ายไว้เป็นหลักฐาน เป็นการป้องปรามความคิดที่จะเข้ามากระทำผิดหรือสร้างปัญหาต่อระบบการจัดการความปลอดภัย ทั้งนี้ สมาชิกในชุมชนจะต้องร่วมกันสอดส่องพฤติกรรม หากมีสิ่งผิดปกติจะต้องแจ้งให้ผู้นำชุมชนทราบโดยทันที

Prince of Songkla University
Pattani Campus